

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ pañcaviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcaviṃśaḥ sargaḥ ॥

kausalyayā śrīrāmasya vanayātrāyai
maṅgalakāmanāpuraḥsaraṃ svastivācanakaraṇaṃ tām
praṇamya śrīrāmasya sītāyā bhavanaṃ prati gamanam

sā vinīya tamāyāsa -
mupasprśya jalaṃ śuci |
cakāra mātā rāmasya
maṅgalāni manasvinī ॥ 2.25.1 ॥

na śakyasē vārayituṃ
gacchēdānīṃ raghūttama |
śīghraṃ ca vinivartasva
vartasva ca satāṃ kramē ॥ 2.25.2 ॥

yaṃ pālayasi dharmaṃ tvaṃ
prītyā ca niyamēna ca |
sa vai rāghavaśārdūla
dharmastvāmabhirakṣatu ॥ 2.25.3 ॥

yēbhyaḥ praṇamasē putra
dēvēśvāyatanēṣu ca |

tē ca tvāmabhirakṣantu
vanē saha maharṣibhiḥ || 2.25.4 ||

yāni dattāni tē'strāṇi
viśvāmitrēṇa dhīmatā |
tāni tvāmabhirakṣantu
guṇaiḥ samuditaṃ sadā || 2.25.5 ||

pitṛśuśrūṣayā putra
mātrśuśrūṣayā tathā |
satyēna ca mahābāhō
ciraṃ jīvābhirakṣitaḥ || 2.25.6 ||

samitkuśapavitrāṇi
vēdyaścāyatanāni ca |
sthaṇḍilāni ca viprāṇāṃ
śailā vṛkṣāḥ kṣupā hradāḥ |
pataṅgāḥ pannagāḥ siṃhā -
stvāṃ rakṣantu narōttama || 2.25.7 ||

svasti sādhyāśca viśvē ca
marutaśca maharṣibhiḥ |
svasti dhātā vidhātā ca
svasti pūṣā bhagō'ryamā || 2.25.8 ||

lōkapālāśca tē sarvē
vāsavapramukhāstathā |
ṛtavaḥ ṣaṭ ca tē sarvē
māsāḥ saṃvatsarāḥ kṣapāḥ || 2.25.9 ||

dināni ca muhūrtāśca

svasti kurvantu tē sadā |

śrutiḥ smṛtiśca dharmāśca

pātu tvāṃ putra sarvataḥ || 2.25.10 ||

skandaśca bhagavān dēvaḥ

sōmaśca sabṛhaspatiḥ |

saptarṣayō nāradaśca

tē tvāṃ rakṣantu sarvataḥ || 2.25.11 ||

tē cāpi sarvataḥ siddhā

dīśaśca sadigīśvarāḥ |

stutā mayā vanē tasmin

pāntu tvāṃ putra nityaśaḥ || 2.25.12 ||

śailāḥ sarvē samudrāśca

rājā varuṇa ēva ca |

dyaurantarikṣaṃ pṛthivī

vāyuśca sacarācaraḥ || 2.25.13 ||

nakṣatrāṇi ca sarvāṇi

grahāśca saha daivataiḥ |

ahōrātrē tathā sandhyē

pāntu tvāṃ vanamāśritam || 2.25.14 ||

ṛtavaścāpi ṣaṭ cānyē

māsāḥ saṃvatsarāstathā |

kalāśca kāṣṭhāśca tathā

tava śarma diśantu tē || 2.25.15 ||

mahāvanē'pi caratō

munivēśasya dhīmataḥ |

tathā dēvāśca daityāśca

bhavantu sukhadāḥ sadā || 2.25.16 ||

rākṣasānāṃ piśācānāṃ

raudrāṇāṃ krūrakarmaṇām |

kravyādānāṃ ca sarvēśāṃ

mā bhūt putraka tē bhayam || 2.25.17 ||

plavagā vṛścikā daṃśā

maśakāścaiva kānanē |

sarīsrpāśca kīṭāśca

mā bhūvan gahanē tava || 2.25.18 ||

mahādvipāśca siṃhāśca

vyāghrā ṛkṣāśca daṃṣṭriṇaḥ |

mahiśāḥ śṛṅgiṇō raudrā

na tē druhyantu putraka || 2.25.19 ||

nṛmāṃsabhōjanā raudrā

yē cānyē sarvajātayaḥ |

mā ca tvāṃ hiṃsiṣuḥ putra

mayā sampūjitāstviha || 2.25.20 ||

āgamāstē śivāḥ santu

sidhyantu ca parākramāḥ |

sarvasampattayō rāma

svastimān gaccha putraka || 2.25.21 ||

svasti tē'stvāntarikṣēbhyaḥ
 pārthivēbhyaḥ punaḥ punaḥ |
 sarvēbhyaścaiva dēvēbhyaō
 yē ca tē paripanthinaḥ || 2.25.22 ||

śukraḥ sōmaśca sūryaśca
 dhanadō'tha yamastathā |
 pāntu tvāmarcitā rāma
 daṇḍakāraṇyavāsinam || 2.25.23 ||

agnirvāyustathā dhūmō
 mantrāscarṣimukhacyutāḥ |
 upasparśanakālē tu
 pāntu tvāṃ raghunandana || 2.25.24 ||

sarvalōkaprabhurbrahmā
 bhūtakarṭṭṛ tatharṣayaḥ |
 yē ca śēṣāḥ surāstē tu
 rakṣantu vanavāsinam || 2.25.25 ||

iti mālyaiḥ suragaṇān
 gandhaiścāpi yaśasvinī |
 stutibhiścānurūpābhi -
 rānarcāyatalōcanā || 2.25.26 ||

jvalanaṃ samupādāya
 brāhmaṇēna mahātmanā |
 hāvayāmāsa vidhinā
 rāmamaṅgalakāraṇāt || 2.25.27 ||

ghṛtaṃ śvētāni mālyāni
 samidhaścaiva sarṣapān |
 upasampādayāmāsa
 kausalyā paramāṅganā || 2.25.28 ||

upādhyāyaḥ sa vidhinā
 hutvā śāntimanāmayam |
 hutahavyāvaśēṣēṇa
 bāhyaṃ balimakalpayat || 2.25.29 ||

madhudadhyakṣataghṛtaiḥ
 svastivācyam dvijāmstataḥ |
 vācayāmāsa rāmasya
 vanē svastyayanakriyām || 2.25.30 ||

tatastasmai dvijēndrāya
 rāmamātā yaśasvinī |
 dakṣiṇām pradadau kāmyām
 rāghavam cēdamabravit || 2.25.31 ||

yanmaṅgalaṃ sahasrākṣē
 sarvadēvanamaskṛtē |
 vṛtranāśē samabhavat
 tat tē bhavatu maṅgalam || 2.25.32 ||

yanmaṅgalaṃ suparṇasya
 vinatākalpayat purā |
 amṛtaṃ prārthayānasya
 tat tē bhavatu maṅgalam || 2.25.33 ||

amṛtōtpādanē daityān

ghnatō vajradharasya yat |

aditirmaṅgalaṃ prādāt

tat tē bhavatu maṅgalam || 2.25.34 ||

trivikramān prakramatō

viṣṇōratulatējasaḥ |

yadāsīnmaṅgalaṃ rāma

tat tē bhavatu maṅgalam || 2.25.35 ||

ṛṣayaḥ sāgarā dvīpā

vēdā lōkā diśaśca tē |

maṅgalāni mahābāhō

diśantu śubhamaṅgalam || 2.25.36 ||

iti putrasya śēṣāśca

kṛtvā śīrasi bhāminī |

gandhaiścāpi samālabhya

rāmamāyatalōcanā || 2.25.37 ||

auṣadhīṃ ca susiddhārthāṃ

viśalyakaraṇīṃ śubhām |

cakāra rakṣāṃ kausalyā

mantrairabhijajāpa ca || 2.25.38 ||

uvācāpi prahr̥ṣṭēva

sā duḥkhavaśavartinī |

vāṇmātrēṇa na bhāvēna

vācā saṃsajjamānayā || 2.25.39 ||

ānamya mūrdhni cāghrāya
 pariṣvajya yaśasvinī |
 avadat putramiṣṭārthō
 gaccha rāma yathāsukham || 2.25.40 ||

arōgaṃ sarvasiddhārtha -
 mayōdhyāṃ punarāgatam |
 paśyāmi tvāṃ sukhaṃ vatsa
 sandhitam rājavartmasu || 2.25.41 ||

pranaṣṭaduḥkhasaṅkalpā
 harṣavidyōtitānanā |
 drakṣyāmi tvāṃ vanāt prāptam
 pūrṇacandramivōditam || 2.25.42 ||

bhadrāsanagataṃ rāma
 vanavāsādihāgatam |
 drakṣyāmi ca punastvāṃ tu
 tīrṇavantaṃ piturvacaḥ || 2.25.43 ||

maṅgalairupasampannō
 vanavāsādihāgataḥ |
 vadhvāśca mama nityaṃ tvam
 kāmān saṃvardha yāhi bhōḥ || 2.25.44 ||

mayārcitā dēvagaṇāḥ śivādayō
 maharṣayō bhūtagaṇāḥ surōragāḥ |
 abhiprayātasya vanaṃ cirāya tē
 hitāni kāṅkṣantu diśaśca rāghava || 2.25.45 ||

atīva cāśrupratipūrṇalōcanā

samāpya ca svastyayanaṃ yathāvidhi |

pradakṣiṇaṃ cāpi cakāra rāghavaṃ

punaḥ punaścāpi nirīkṣya sasvajē || 2.25.46 ||

tayā hi dēvyā ca kṛtapradakṣiṇō

nipīḍya mātuścaraṇau punaḥ punaḥ |

jagāma sītānilayaṃ mahāyaśāḥ

sa rāghavaḥ prajvalitastayā śriyā || 2.25.47 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
ayōdhyākāṇḍē pañcaviṁśaḥ sargaḥ ||